

## U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v dedičskej veci po poručiťke **A.**, narodenej **X.**, zomrelej **X.**, naposledy bývajúcej v O.O., vedenej na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 5 D 219/2007, o **dovolání dediča Ing. L.**, bývajúceho v O.O., zastúpeného v dovolacom konaní JUDr. L., advokátom so sídlom v Č., proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 30. júla 2012 sp. zn. 5 CoD 14/2012, takto

### r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a**.

Žiadnemu z účastníkov náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

### O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Čadca uznesením (v poradí prvým) z 30. apríla 2008 č.k. 9 D 92/2006-26 určil všeobecnú aj čistú hodnotu dedičstva po poručiťke sumou 419 018,- Sk a potvrdil nadobudnutie dedičstva tak, že:

- rodinný dom č. s. X. na parc. CKN č. X. zapísaný na liste vlastníctva č. X. v kat. území O. pod B. v X., ktorá cena rodinného domu predstavuje na základe dohody účastníkov konania a to na podiel poručiťky 416 666,- Sk,
- nehnuteľnosti v kat. území O. parc. CKN č. X. – zastavané plochy o výmere 232 m<sup>2</sup>, parc. CKN č. X. – zastavané plochy o výmere 232 m<sup>2</sup>, zapísaná na liste vlastníctva č. X. pod B. v 1.X. v cene 1. 933,- Sk,
- nehnuteľnosti zapísané v pozemkovej knihe pre kat. územie O. vo vložke č. X. pod B.B. v ½ - ine, parc. číslo X. – stav neidentický, v cene 419,- Sk,

nadobúda syn poručiťky Ing. L., nar. X., bytom O. X..

Súdnej komisárke JUDr. L. priznal odmenu a hotové výdavky v sume 6 286,- Sk, ktorú uhradí Ing. L. na účet notárskeho úradu v S., č. účtu X., var. symbol X. do troch dní odo dňa právoplatnosti uznesenia. Dedičovi Ing. L. uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok vo výške 500,- Sk Okresnému súdu v Čadci do troch dní po právoplatnosti uznesenia. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že v danej veci nedošlo medzi dedičmi k uzavretiu dedičskej dohody, nakoľko sa však dedičia Ing. M. a Ing. E. zriekli dedičstva v prospech Ing. L., rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku uznesenia.

Krajský súd v Žiline uznesením z 29. mája 2009 sp. zn. 5 CoD 6/2009 (v poradí prvým), odvolanie dediča Ing. L. odmietol ako oneskorene podané.

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením z 20. apríla 2010 sp. zn. 4 Cdo 13/2010 uznesenie Krajského súdu v Žiline z 29. mája 2009 sp. zn. 5 CoD 6/2009 zrušil a vec vrátil Krajskému súdu v Žiline na ďalšie konanie.

Krajský súd v Žiline uznesením z 12. októbra 2010 sp. zn. 5 Cdo 10/2010 (v poradí druhým), zrušil uznesenie súdu prvého stupňa z dôvodu, že v konaní nedošlo k dohode účastníkov o cene rodinného domu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Súdu uložil povinnosť zistiť cenu rodinného domu súp. č. X. na parc. č. CKN č. X., zapísané na LV č. X., kat. územie O. pod B. v podiele X..

Okresný súd Čadca uznesením zo 17. marca 2011 č.k. 5 D 219/2007-139 (v poradí druhým) určil všeobecnú aj čistú hodnotu dedičstva po poručiťke sumou 17 337,89 eur a potvrdil nadobudnutie dedičstva tak, že:

- rodinný dom č. s. X. na parc. CKN č. X., zapísaný na liste vlastníctva č. X. pre kat. územie O. pod B. v X., v cene 14 868,10 eur,
- nehnuteľnosti v kat. území O. parc. CKN č. X. – zastavané plochy a nádvoria o výmere 232 m<sup>2</sup>, v cene 834,42 eur, parc. CKN č. X. – zastavané plochy a nádvoria, o výmere 232 m<sup>2</sup>, v cene 834,42 eur, vedené na liste vlastníctva č. X. pod B. v 1/2, B. v 1.X.,
- parc. EKN č. X. – t.t.p. o výmere 90 m<sup>2</sup>, v cene 373,50 eur,
- parc. EKN č. X. – t.t.p. o výmere 103 m<sup>2</sup>, v cene 427,45 eur, vedené na liste vlastníctva č. X. pod B. v 1/2, B. v 1./8, nadobúda syn poručiťky Ing. L., nar. X., bytom O. X..

Súdnej komisárke JUDr. E. priznal odmenu a hotové výdavky v sume 256,80 eur, ktorú uhradí Ing. L. na účet notárskeho úradu v S., č. účtu X., var. symbol X. do troch dní odo dňa právoplatnosti uznesenia. Dedičovi Ing. L. uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok vo výške 35,- eur Okresnému súdu v Čadci do troch dní po právoplatnosti uznesenia. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že zákonní dedičia M. a Ing. E. sa zriekli dedičstva v prospech Ing. L. a nakoľko na pojednávaní 17. januára 2011 nedošlo k určaniu všeobecnej ceny majetku dohodou, vykonal súd dokazovanie ohľadom ustálenia všeobecnej ceny majetku a čistej hodnoty dedičstva a cenu nehnuteľnosti – spoluvlastníckeho podielu k rodinného domu súp. č. X., kat. územie O. určil sumou 14 868,10 eur. Majetok poručiťky bol potvrdený zákonnému dedičovi Ing. L., tak ako je to uvedené vo výroku uznesenia.

Krajský súd v Žiline na odvolanie dediča Ing. L. uznesením z 30. júla 2012 sp. zn. 5 CoD 15/2012 (v poradí tretím) potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne s poukazom na ustanovenie § 219 O.s.p. Stotožnil sa so záverom súdu prvého stupňa, že konanie o dedičstve je osobitným druhom konania, je konaním nesporovým a jeho účelom nie je vyriešenie sporov medzi dedičmi, ale úprava vzájomných pomerov medzi dedičmi po poručiťke. Poukázal na to, že predmetom konania o dedičstve môže byť len majetok, ktorý poručiťka ku dňu smrti vlastnila bez akýchkoľvek pochybností a preto nebolo možné určovať sporné vlastníctvo ani riešiť investície, ktoré spoludedič Ing. L. vložil do nehnuteľnosti – rodinného domu súp. č. X., kat. územie O.. K ďalším námietkam odvolateľa uviedol, že súd prvého stupňa sa s nimi náležite vysporiadal.

Proti tomuto uzneseniu podal dovolanie dedič Ing. L. a žiadal napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a súdu prvého stupňa zrušiť a vrátiť vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania vyvodzoval z § 237 písm. f/ O.s.p., t. j., že mu bola odňatá možnosť pred súdom konať, z § 238 ods. 2 O.s.p., t. j., že súdy sa neriadili uznesením Najvyššieho súdu v prejednávanej veci a jeho dôvodnosť z § 241 ods. 2 písm. a/, c/ O.s.p. Rozhodnutie odvolacieho súdu považoval za absolútne nepreskúmateľné, nakoľko odvolací súd sa dostatočne nevysporiadal s dôvodmi uvedenými v odvolaní a odvolacími námietkami týkajúcimi sa všeobecnej hodnoty rodinného domu súp. č. X., kat. územie O. a vloženými investíciami do predmetného rodinného domu. V dôvodoch dovolania podrobne rozoberal skutkový a právny stav veci.

Dedičia M. a Ing. E. vo vyjadrení k dovolaniu dediča Ing. L. uviedli, že rozhodnutie odvolacieho súdu je správne a dovolanie navrhli zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací [§ 10a ods. 1 O.s.p. (pozn. dovolacieho súdu: v ďalšom texte sa uvádza Občiansky súdny poriadok v znení pred 1. januárom 2015)] po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením. V zmysle ustanovenia § 239 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ veta prvá O.s.p.).

Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Dovoláním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu nemá znaky vyššie uvedených uznesení. Odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa a vo svojom uznesení nevyslovil, že je proti nemu dovolanie prípustné. V danej veci nejde ani o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia a ani

o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1, veta druhá O.s.p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti uzneseniu podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom).

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa s ohľadom na námietku dovolateľa uvedenú v dovolaní osobitne zamerl na otázku, či konanie nie je postihnuté vadou uvedenou v ustanovení § 237 písm. f/ O.s.p.

Podľa § 237 písm. f/ O.s.p. je dovolanie prípustné, ak bola účastníkovi odňatá možnosť konať pred súdom.

Dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. je vadný postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odňala možnosť pred ním konať a uplatňovať procesné práva, ktoré sú mu priznané za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv a oprávnených záujmov. O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva.

Podľa názoru dovolacieho súdu v posudzovanej veci konanie pred odvolacím súdom nebolo takouto vadou postihnuté.

V danom prípade dovolateľ namietal, že rozhodnutie odvolacieho súdu je pomerne stručne odôvodnené a vyvodzuje z toho, že absenciou riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia mu bola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. Dovolací súd pripomína, že podľa uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 115/03 z 3. júla 2003: "Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces".

Dovolací súd považuje za potrebné v tejto súvislosti upozorniť aj na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 78/05 zo 16. marca 2005, podľa ktorého: "Súčasťou základného práva na súdnu ochranu v občianskom súdnom konaní podľa čl. 46 ods. 1. Ústavy Slovenskej republiky je právo na odôvodnenie, ktorého štruktúra je rámcovo upravená v § 157 ods. 2 O.s.p. Táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 O.s.p.). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní však nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní".

Podľa odvolacieho súdu nemožno naostatok opomenúť, že zákonom č. 384/2008 Z.z., ktorý nadobudol účinnosť 15. októbra 2008, bol dovtedajší text § 219 O.s.p. doplnený okrem iného odsekom 2, podľa ktorého, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Citované nové ustanovenie tak reagovalo na súdnu prax v prípadoch úplných a presvedčivých rozhodnutí súdov prvého stupňa, kedy odôvodnenie rozhodnutia odvolacích súdov je len kopírovaním vecne správnych dôvodov. V takých prípadoch rozhodnutia obsahujú účastníkom známe podania, známy napadnutý rozsudok (uznesenie) a v závere obsahujú už len stručné konštatovania o správnosti a presvedčivosti napádaného rozhodnutia, s ktorým sa odvolací súd plne stotožňuje. Ide o ustanovenie v rovine fakultatívnej a umožňuje odvolaciemu súdu

sa sústrediť už len na doplnenie presvedčivosti rozhodnutia a odvolacie súdy sa tak môžu sústrediť na judikatúru a odbornú literatúru. Tým sa môže zvýšiť aj dôvera v apelačné súdy, ktoré by v rozhodnutí menej kopírovali a viac argumentovali, čo nepochybne bude verejnosťou vítané (porovnaj dôvodovú správu k predmetnej novele).

Ustanovením § 219 ods. 2 O.s.p. je teda odvolaciemu súdu daná možnosť vypracovania tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia. Možnosť vypracovania takéhoto odôvodnenia je podmienená tým, že odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožní s dôvodmi rozhodnutia súdu prvého stupňa, a to po skutkovej ako aj právnej stránke; ak sa odvolací súd čo i len čiastočne nestotožní s týmito závermi, neprichádza do úvahy vypracovanie skráteného odôvodnenia. Môže síce doplniť dôvody uvedené v rozhodnutí súdu prvého stupňa, toto doplnenie však nemôže byť v rozpore so závermi súdu prvého stupňa, môže ho iba dopĺňať v tom zmysle, že ďalšie závery odvolacieho súdu iba podporia odôvodnenie súdu prvého stupňa.

Preskúmaním veci dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutia súdov nižších stupňov zodpovedajú vyššie uvedeným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí. Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil. Z odôvodnenia jeho uznesenia nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Súd prvého stupňa primerane vysvetlil, z akých úvah vychádzal pri určení všeobecnej ceny majetku a čistej hodnoty dedičstva a taktiež vysvetlil, z akého dôvodu nezohľadnil investície, ktoré mali byť podľa tvrdenia dovolateľa investované do rodinného domu súp. č. X., kat. územie O.. Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že skutkové a právne závery súdu prvého stupňa nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a že odôvodnenie dovolaním napadnutého uznesenia odvolacieho súdu ako celok spĺňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 157 ods. 2 O.s.p.). Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa.

Dovolací súd nezistil ani existenciu žiadneho ďalšieho dôvodu obsiahnutého v taxatívnom výpočte uvedenom pod písmenami a/ až e/ a g/ § 237 O.s.p. Dovolanie v tejto veci preto ani podľa týchto zákonných ustanovení prípustné nie je.

Pokiaľ dovolateľ namieta vadu konania podľa § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p., skutočnosť, že by rozhodnutie prípadne aj spočívalo na nesprávnom právnom posúdení veci, môže byť len odôvodnením dovolania v prípade, ak je dovolanie prípustné, a nie dôvodom jeho prípustnosti podľa § 236 a nasl. O.s.p.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo o sebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby teda tvrdenia dovolateľa boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), dovolateľom vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého uznesenia, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo).

Pokiaľ dovolateľ namietal, že súdy oboch stupňov sa pri svojej rozhodovacej činnosti neriadili uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktoré bolo vydané v prejednávanej veci, dovolací súd zdôrazňuje, že Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením z 20. apríla 2010 sp. zn. 4 Cdo 13/2010 zrušil uznesenie odvolacieho súdu z dôvodu, že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, avšak nevyslovil právny názor vo veci samej. Žalobca v dovolaní preto mylne poukazuje aj na ustanovenie § 238 ods. 2 O.s.p.

Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodit' z ustanovenia § 239 O.s.p., ani z ustanovenia § 237 O.s.p.

Keďže dovolanie dediča Ing. L. nebolo procesne prípustné podľa ustanovenia § 239 ods. 1, 2 O.s.p. a iné vady konania v zmysle § 237 O.s.p. neboli dovolacím súdom zistené, Najvyšší súd Slovenskej republiky jeho dovolanie v súlade s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p., ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému tento opravný prostriedok nie je prípustný, odmietol. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

O náhrade trov dovolacieho konania Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. (s použitím analógie) v spojení s § 243b ods. 5 a § 224 ods. 1 O.s.p., keď neboli dané dôvody pre použitie odseku 2 tohto ustanovenia.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

**V Bratislave 26. augusta 2015**

**JUDr. Edita B a k o š o v á, v.r.**  
**predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia: Lenka Pošová